

γυλοστρώνω Κερκ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II) καὶ τοῦ ρ. σ τ ρ ῶ ν ω.

Ἐπιστρώνω με χάλικας, γ ο υ λ ῖ ᾶ, σκιρροστρώνω ἐνθ' ἄν.: Ἀνεβοκατεβαίνοντας ἓνα γυλοστρωμένο δρόμο Κέρκ. Ἀνήφορο γυλοστρωμένο αὐτόθ. Στ' Ἀργοστόλι εἶχαμε πολλοὺς γυλοστρωμένους δρόμους Κεφαλλ.

γυλόστρωτος ὁ, ἐπίθ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II) καὶ τοῦ ἐπίθ. σ τ ρ ω τ ὅ ς.

Ὁ ἐστρωμένος διὰ μικρῶν λίθων: Στ' Ἀργοστόλι εἶχαμε πολλοὺς γυλόστρωτους δρόμους καὶ αὐλὲς γυλόστρωτες. Συνών. γ ο υ λ ο σ τ ρ ω μ ῆ ν ο ς, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ ο υ λ ο σ τ ρ ῶ ν ω.

γυλότοπος ὁ, Κέρκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II) καὶ τ ὅ π ο ς.

Γ ο υ λ ε ρ ὅ ς 2, τὸ ὅπ. βλ.

γυλοτρώγω Ἐρεικ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ὅ ς τ ὴ, καὶ τοῦ ρ. τ ρ ῶ γ ω.

Ὡς ἀμτβ., νοσοῦν ἐξ οὐλίτιδος τὰ οὖλα: Ἐγυλοφάγανε καὶ κατεβήκανε τὰ γούλια καὶ μείνανε οἱ δοδάρες.

γυλοφάγος ὁ, (I) Πελοπ. (Μάν.) γυλοφάος Ἐρεικ. Ὁθων. Πελοπ. (Μάν.) γυλοφάης Ζάκ. Κέρκ. γ'λοφάης Λευκ. γυλοφάς Ἀνδρ. Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Μεραιμβ. κ. ᾶ.) Μῆλ. γ'λοφάς Κύθν. ἀγυλοφάγος Πελοπ. (Μάν.) σγυλοφάος Πελοπ. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ὅ ς τ ὴ, καὶ τοῦ -φ ᾶ γ ο ς, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ᾠορ. ἔφαγα τοῦ ρ. τ ρ ῶ γ ω. Βλ. Γ. Χατζιδ., Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11)46.

1) Ἡ νόσος οὐλίτις Ἀνδρ. Ἐρεικ. Κέρκ. Κρήτ. (Ἄγιος Γεώργ. Μεραιμβ. κ. ᾶ.) Κύθν. Λευκ. Μῆλ. Ὁθων. Πελοπ. (Μάν.): Γυλοφὰ ἔχει τὸ κακορρίζικο κ' ἐποφαγώθηκε τὸ γούλος του Μεραιμβ. Τὰ δόδια σ' ποιοῦνε, θὰ νά' χης γ'λοφάη Λευκ. Συνών. γ ο υ λ ὅ ς (τὸ) 2, γ ο υ λ ο φ ᾶ γ ο υ σ α, γ ο υ λ ᾶ ς. β) Ἡ ἀκαθαρσία τῶν ὀδόντων, ἡ καταστρέφουσα τὰ οὖλα Πελοπ. (Λακων.) 2) Ἡ νόσος σ κ ο ρ β ο ῦ τ ο ν, δηλ. ἡ διαταραχὴ τῆς θρέψεως ἐκδηλουμένη δι' αἰμορραγικῆς ἐλκωτικῆς παθήσεως τῶν οὐλῶν Ζάκ. Πελοπ. (Μάν.)

γυλοφάγος (II) ἐνιχ. γυλοφάης Ἐρεικ. Ὁθων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II) καὶ τοῦ -φ ᾶ γ ο ς, διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ ο υ λ ο φ ᾶ γ ο ς (I).

Γ ο υ λ ᾶ ς (I), τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπιακα δυὸ γυλοφάγες Ὁθων.

γυλοφάγουσα ἡ, ἐνιχ. ἀλογοφάουσα Πελοπ. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γ ο υ λ ὅ ς τὸ καὶ φ ᾶ γ ο υ σ α. Πβ. καὶ Σ. Δεινάκ. Ἀθηνᾶ 32 (1920), 195.

Γ ο υ λ ο φ ᾶ γ ο ς (I) 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γυλόφυλλο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γ ο υ λ ᾶ (II) καὶ φ ῦ λ λ ο.

Τὸ φύλλον τῆς κράμβης.

γούλωμα τό, Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ο υ λ ῶ ν ω (II).

Ἡ ἐπὶ τῶν ριζῶν φυτοῦ ἐπισώρευσις χώματος.

γουλώνω (I) Πόντ. (Χαλδ.) γουλώνου Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ᾶ (I).

1) Πληροῦμαι μέχρι τοῦ λαιμοῦ Πόντ. (Χαλδ.): Ἐγούλωσεν ἡ χαμαιλέτε (= ἐγέμισεν σιτᾶρι ἡ γούλα (βλ. γ ο υ λ ᾶ 3i) τοῦ χειρομύλου). 2) Πνίγω τινὰ συσφίγγων τὸν λαιμόν του διὰ τῶν χειρῶν μου Μακεδ. (Καστορ.) Συνών. λ α ι μ ο υ ρ ῖ ᾶ ζ ω. 3) Πλέκω τὸν λαιμόν, τὴν κνήμην τῆς κάλτσας Πόντ. (Χαλδ.)

γουλώνω (II) Πελοπ. (Ἡλ. Κερπιν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II).

1) Παχύνομαι Πελοπ. (Ἡλ. Κερπιν.): Κόβω τὶς κορφὲς τῶν ἀμπελιῶν γιὰ νὰ γουλώσουν τὰ σταφύλια Ἡλ. 2) Συσσωρεύω χώμα περὶ τὴν ρίζαν τοῦ φυτοῦ Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.): Ἐγούλωσα καλὰ τὰ καρότφᾶ (= συν-εσώρευσα πολὺ χώμα εἰς τὴν ρίζαν τῆς πατάτας) Σταυρ.

γουλωτᾶρι τό, ἀμάρτ. γουλωθᾶρι Μακεδ. (Βόιον).

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γ ο υ λ ὴ τ ὅ ς, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ᾶ (I), καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ ι.

Ἐκαστον τῶν δύο πλαγίων ξύλων, τὸ ἔχον κοιλότητα εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται ὁ ἄξων τῆς διτροχῆς ἀμάξης.

γουλωτὸς ἐπίθ. Κρήτ. (Κίσ. Νεάπ. κ. ᾶ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ ο υ λ ῖ (II) καὶ τῆς παράγωγ. καταλ. -ω τ ὅ ς.

Ἐπὶ λαχάνων καὶ ἄλλων ποῶν, ὁ ἔχων βλαστὸν παχὺν καὶ τρυφερὸν ἐνθ' ἄν.: Γουλωτὲς βροῦβες Νεάπ. Γουλωτὸ ραδίκι αὐτόθ.

γούμενα ἡ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) γούμενη Χίος γούμινα Στερελλ. (Περίστ.) γούμινα Πελοπ. (Ξεχώρ.)

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *gomena* = κάλως, κάμιλος τὸ ὅπ. πιθαν. ἐκ τοῦ Ἀραβ. *gumil* = κάλως, βλ. H. R. Kahane-A. Tietze, *Lingua Franc.*, 219, 252 — 253, 318. Ἡ λ. καὶ παρὰ Μπουναλ., Διήγ. Κρητ. πολέμ., στ. 16 (ἐκδ. Α. Ξηρουχ.) «Ἐγίνη πλήσα ἀναμιγὴ'ς τὰ κάτεργά των μέσα | καὶ τρέχουν μ' ἄλλες γούμενες καὶ τὴ μαούνα ἐδέσαν».

1) Κάλως ἐκ καννάβεως ἡ σύρματος, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ πλοῖον προσδένεται εἰς τὴν ξηρὰν σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.): Ἡ γούμενα τοῦ καραβιοῦ σύνθηθ. Ὁλο σαραδάρια σκοινιά εἶχε ὁ γρίπος, χοδρά, γούμενες ἦτανε Προπ. (Μαρμαρ.) Βλέποντας τὸ ναῦκληρο ποῦ ἔστριφε τὰ ἔμπολα μᾶς γούμενας (ἔμπολα = τὰ ἐκ κλωστῶν συμβλήματα, τὰ ὁποῖα ὁμοῦ συστρεφόμενα ἀποτελοῦν τὸ σχοινίον) Α. Καρκαβίτσ., Λόγ. πλώρ., 35. Τὸ παλάγκον ἐκόπη ἀπὸ τὴν βίαν τοῦ ἐλκυσμοῦ, ἡ γούμενα μὲ τοὺς δύο μακαράδες ἔμεινεν ἀπρακτος περὶ τὴν πρύμνην Α. Παπαδιαμ., Πεντάρφ., 33 || Φρ. Σηκῶνω τὴ γούμενα (= ἀναχωρῶ, ἀποπλέω, λύω τὰ πρυμνήσια) πολλὰχ. || Παροιμ. Βοηθᾶ σε ἡ γούμενα καὶ φαίνεσ' ἀντρεωμένος (ἐπὶ τῶν ἐπιτυγχάνοντων τοῦ σκοποῦ των, διότι ἔτυχον καταλλήλου περιστάσεως ἢ τῆς συνδρομῆς ἰσχυρῶν προσώπων) Ἀθῆν. Πελοπ. (Μεσσην.)

Σὰ σὲ βοηθᾶ ἡ τύχη, δένε γούμενα ὅπου τύχη (ὅταν ἔχης βοηθὸν τὴν τύχην, τὰ πάντα ἔχουν διὰ σὲ εὐνοϊκὴν ἐκβασιν). I. Βενιζέλ., Παροιμ., 2, 27, 1 54 || Γνωμ. Δυὸ τρελλοὶ τὴ γούμενα τὴ σποῦνε καὶ δυὸ φρόνιμοι δὲ σποῦνε μουνδὲ τὴ δρίχα (ὅτι οἱ παράτολμοι ἐπιτυγχάνουν εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας οἱ φρόνιμοι ἀποτυγχάνουν) Κρήτ. (Ἐννέα Χωρ.) || Ἀσμ.

